GÖRA SKILLNAD – en verktygslåda

Silvia Kakembo: Bättre kan ni

Läs ➡ Diskutera ➡ Gör

Silvia beskriver hur hon började med ett ungdomscafé, engagerade sig i elevkåren och därefter byggde föreningar och initiativ tillsammans med andra. Hon avslutar dessutom med fem konkreta steg för samhällsförändring.

Läs

Läs avsnittet om ungdomscaféet och Silvias fem steg för förändring (s. 23-24).

Diskutera

- Vad saknas på vår skola idag?
- Finns det något många elever pratar om men som ingen driver?
- Vad skulle vi vilja förändra före sommaren?

Gör

Välj ett problem.

Fyll i:

- Vad vill vi förändra?
- Vem bestämmer?
- Vilka behöver vi få med oss?
- Vilket är vårt första steg?

Resultat:

Elevkåren lämnar mötet med ett konkret projekt.

Melody Farshin: Att rösta som ohörd

Texten handlar om känslan av att inte vara representerad och frågan om hur man gör sin röst hörd ändå.

Läs

Läs stycket där Melody beskriver känslan av att ingen representant riktigt ser en (s. 28-30).

Diskutera

- Vilka grupper på vår skola hörs minst?
- Finns det elever som sällan kommer till elevkårens aktiviteter?
- Vilka perspektiv missar vi?

Gör

Genomför en ”lyssnarvecka”.

Elevkåren:

- besöker klasser
- gör en enkel enkät
- samlar in idéer anonymt

Sammanställ och presentera resultaten för skolledningen.

Sporttouchen: Börja

Hela poängen med texten är egentligen att man inte ska vänta tills man känner sig redo. Man börjar först och lär sig längs vägen.

Läs

Läs avslutningen på s. 37:

”Börja. Det spelar ingen roll hur litet steget är.”

Diskutera

- Vad har vi skjutit upp?
- Vad skulle vi kunna göra redan den här veckan?
- Vilka perspektiv missar vi?

Gör

Välj en aktivitet som kan genomföras inom sju dagar.

Exempel:

- elevforum
- bokbord
- frågelåda
- temalunch
- medlemsvärvning

Regeln är:
Inget får kräva mer än en vecka att starta.

Paulina Modlitba: Äg din framtid innan AI gör det

En av de mest tacksamma texterna att omsätta praktiskt eftersom Paulina själv redan föreslår handlingar. Hon nämner att starta en diskussion om AI i skolan, skriva ett inlägg eller kontakta beslutsfattare.

Läs

Läs stycket om att starta en diskussion om AI i skolan (s. 43).

Diskutera

- Hur används AI på vår skola idag?
- Vilka möjligheter ser vi?
- Vilka risker ser vi?

Gör

Ta fram elevkårens AI-lista:

Exempel:

- tre möjligheter
- tre risker
- tre önskemål till skolan

Boka därefter ett möte med rektorn.

Nicolas Lunabba: Vad gör du av dina känslor?

Nicolas beskriver hur oro först blev kunskap och sedan organisering tillsammans med andra.

Läs

Läs delen där han berättar om biblioteket, samtalen med vännerna och hur osäkerheten blev handlingskraft (s. 49-50).

Diskutera

- Vilka frågor oroar elever på vår skola?
- Vad pratar alla om men ingen gör något åt?
- Vilka risker ser vi?

Gör

Skapa en ”Från oro till handling”-vägg.

Elever får skriva:

Jag önskar att ...

Elevkåren samlar förslagen och väljer ut ett område att arbeta vidare med.

Max Hjelm: Öga mot öga

För mig är detta nästan verktygslådans viktigaste kapitel. Max argumenterar egentligen för att verklig påverkan kräver organisering, möten och föreningar.

Läs

Läs avsnittet om varför organisationer skapar förändring över tid (s. 59).

Diskutera

- ◊ Varför engagerar sig många på nätet men färre i organisationer?
- ◊ Vad får människor att komma tillbaka till en förening?

Gör

Anordna ett öppet elevkårsmöte.

Checklistan kan ingå i verktygslådan:

- ✓ Lokal bokad
- ✓ Agenda utskickad
- ✓ Fika
- ✓ Värdar utsedda
- ✓ Uppföljning planerad

Klimatklubben: Sötman av att kunna påverka

Här finns nästan ett färdigt elevkårsprojekt redan i texten. Maria och Emma beskriver hur de gick från oro till gemensam handling.

Läs

Läs om hur Klimatklubben startades av tre personer som bara bestämde sig för att försöka (s. 66-67).

Diskutera

- Vilken fråga på vår skola skulle kunna få fler att engagera sig?
- Finns det något vi alla irriterar oss på?

Gör

Starta en kampanj.

Exempel:

- bättre studiemiljö
- fler sittplatser
- minskat matsvinn
- fler kulturaktiviteter

Använd den färdiga kampanjmallen i verktygslådan.

Elias Fjellander: Ett gruppsykologiskt mirakel

Det här kapitlet handlar egentligen om vikten av sammanhang. Att människor behöver ett rum att samlas i.

Läs

Läs om första mötet i RFSL och hur något litet växte till ett Pride-arrangemang (s. 74-75).

Diskutera

- Finns det grupper på vår skola som saknar sammanhang?
- Var känner sig elever välkomna idag?

Gör

Starta ett nytt sammanhang.

Exempel:

- bokklubb
- makerspace
- kreativitetsgrupp
- internationellt utskott
- klimatgrupp

Målet är inte att lösa allt. Målet är att **öppna en dörr**.

Varje avsnitt kan avslutas med en ruta:

GÖR DET HÄR DEN HÄR VECKAN

Läs: 2 sidor ur boken
Diskutera: 15 minuter i elevkåren
Gör: En konkret aktivitet som går att genomföra på mindre än två veckor

Då blir *Göra skillnad* inte bara en antologi om demokrati och engagemang. Då blir den en handbok för hur man faktiskt börjar, och som ligger väldigt nära både förordet om organisering och påverkan och flera av författarnas egna berättelser om att först identifiera ett problem och sedan agera tillsammans med andra.